

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ  
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ  
ΠΕΜΠΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022  
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ  
Ενδεικτικές Απαντήσεις**

**1<sup>η</sup> δραστηριότητα**

**A<sub>1</sub>. α)** Αφού διαβάσετε με προσοχή τη δεύτερη και τρίτη παράγραφο του κειμένου «Το γεγονός ... με άλλο μάτι», να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια δύο (2) προβλήματα που θέτει το κείμενο σχετικά με το τι προκαλούν στον πλανήτη οι διατροφικές μας συνήθειες. (μον. 9)

**Η περίληψη του αποσπάσματος πρέπει να στηριχθεί σε δύο από τα παρακάτω σημεία:**

- απομάκρυνση από τη μεσογειακή διατροφή – μετατόπιση προς συνήθειες πιο επιβαρείς για το περιβάλλον
- υπερκατανάλωση τροφής
- υπερπληθυσμός
- αντίφαση: αύξηση παραγωγής με ταυτόχρονο πρόβλημα υποσιτισμού πληθυσμών

**A<sub>2</sub>. β)** Στην τελευταία παράγραφο «Δεν κληρονομούμε ... και τον πλανήτη!» ο συντάκτης του κειμένου καταφεύγει στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς (μεταφορικές εκφράσεις, υπερβολές, αντιθέσεις, ρηματικά πρόσωπα, εγκλίσεις, σημεία στίξης) δίνοντας από ένα παράδειγμα για το καθένα. (μον. 6)

**μεταφορικές εκφράσεις: μαγική συνταγή**

**υπερβολές: έναν καλύτερο κόσμο για όλους**

**αντιθέσεις: «Μικρές αλλαγές μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά»**

**ρηματικά πρόσωπα: Β' ενικό πρόσωπο «για την υγεία σου... αντί να πετάξεις»**

**εγκλίσεις: Προστακτική «Κατανάλωσε...ανακάλυψε»**

**σημεία στίξης: Εισαγωγικά «μαγειρέψουμε» Θαυμαστικό «υγεία σε εμάς και τον πλανήτη!»**

**2η δραστηριότητα**

**A2. α)** Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου «Η τροφή μας ... είμαστε υγιείς» να εντοπίσετε τη θεματική περίοδο, τις λεπτομέρειες/σχόλια και την κατακλείδα. (μον. 6)

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τριμερή δομή. Συγκεκριμένα, υπάρχει θεματική περίοδος («Η τροφή μας προέρχεται από τη φύση και εξαρτάται από ένα υγιές περιβάλλον.») όπου εκτίθεται η αρχική θέση. Έπειτα, χρησιμοποιούνται σχόλια ή λεπτομέρειες («Για κάθε μπουκιά... ενέργεια») που επιβεβαιώνουν την αρχική τοποθέτηση. Τέλος, συναντάται κατακλείδα («Τελικά... υγιείς») ως ανακεφαλαιωτικό συμπέρασμα.

**A2. β)** Στο απόσπασμα «Θέτουμε τις βάσεις... κολατσιό στο σχολείο» να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις /φράσεις: «Θέτουμε τις βάσεις», «ενημερώνοντας μαθητές», «επιχειρεί να αλλάξει». (μον. 9)

Θέτουμε τις βάσεις: **Θεμελιώνουμε/Τοποθετούμε/Εδραιώνουμε**  
ενημερώνοντας μαθητές: **πληροφορώντας**  
επιχειρεί να αλλάξει: **προσπαθεί**

### 3η δραστηριότητα

**A3.** Συμμετέχεις, ως εκπρόσωπος του σχολείου σου, σε ένα μαθητικό συνέδριο για την Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής (16 Οκτωβρίου). Αξιοποιώντας υλικό από το κείμενο και τις προσωπικές σου εμπειρίες, καλείσαι να γράψεις μία ομιλία (200-250 λέξεις) για να πείσεις τους συνέδρους να αλλάξουν τις διατροφικές τους συνήθειες για την «υγεία» του πλανήτη αλλά και τη δική τους.

**Μονάδες 20**

<b>Επικοινωνιακό πλαίσιο</b>	Ομιλία
<b>Ύφος</b>	Οικείο, σοβαρό, επίκληση στη λογική και το συναίσθημα
<b>Δεδομένο</b>	Οι διατροφικές μας συνήθειες πια αποτελούν κίνδυνο για εμάς και τον πλανήτη
<b>Ζητούμενο</b>	Γιατί να αλλάξουμε την κατάσταση αυτή;
<b>Προσφώνηση</b>	Αγαπητοί σύνεδροι/συμμαθητές
<b>Πρόλογος</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ευχαριστώ για την τιμή</li> <li>• Υπόσχεση συντομίας</li> <li>• Επικαλούμαι την προσοχή</li> <li>• Παρουσίαση δεδομένων</li> <li>• Εστίαση στο ζητούμενο</li> </ul>
<b>Κίνδυνοι για τον πλανήτη</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποβάθμιση του εδάφους από την υπερβολική καλλιέργεια</li> <li>• Απειλή για το θαλάσσιο οικοσύστημα από την υπεραλιεία</li> <li>• Κλιματική αλλαγή από την αύξηση του ενεργειακού αποτυπώματος</li> </ul>
<b>Κίνδυνοι για εμάς</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Επιβαρύνεται η σωματική μας υγεία (π.χ.</li> </ul>

	<p>παχυσαρκία, προβλήματα κυκλοφορικά και πεπτικά)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Εντείνονται τα ψυχολογικά προβλήματα (π.χ. αίσθημα κατωτερότητας)</li> <li>• Απειλείται η παιδικότητα (π.χ. παιδικός διαβήτης)</li> </ul>
<b>Επίλογος</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ανακεφαλαίωση</li> <li>• Αισιόδοξο μήνυμα</li> <li>• Ενεργοποίηση όλων</li> </ul>
<b>Αποφώνηση</b>	Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο και την προσοχή σας

## 1<sup>η</sup> δραστηριότητα

**B1.** Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50-60 λέξεων τον χαρακτήρα του Γιωργάκη, όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία μέσα από το κείμενο.

**Μονάδες 15**

Η απάντηση πρέπει να βασιστεί στα εξής σημεία:

- **Ευχάριστος με δίψα για ζωή και δημιουργικότητα:** «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, χαμογελούσε ο Γιωργάκης.»
- **Ταπεινός:** «υπέβαλε επισήμως τα σέβη του στον ζαχαροπλάστη. Εκείνος τα έχασε»
- **Πάθος και αγάπη για τη δουλειά και την προσφορά του:** τεφτέρι που «το είχε για ευαγγέλιο»

## 2<sup>η</sup> δραστηριότητα

**B2. α)** Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο αναγνώστης σχηματίζει την εντύπωση ότι ο αφηγητής είναι πανταχού παρών, γνωρίζει τα πάντα (σκέψεις, συναισθήματα, δράση των προσώπων) και τα αφηγείται (παντογνώστης αφηγητής). Να αναφέρετε τρία (3) σημεία του κειμένου (φράσεις – προτάσεις), όπου φαίνεται αυτό. **(μον. 9)**

- **Στον Ξενοφώντα έμοιαζε ακατανόητο που οι στρατιώτες ξόδευαν λεφτά σε γλυκά**
- **πίστευε πως μόνο στις γυναίκες γίνονται αυτά**
- **Με τον καιρό είχε γίνει κουρελόχαρτο, μα ο Γιωργάκης το είχε για ευαγγέλιο**

**B2. β)** «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, ...» «... μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο» Να αναγνωρίσετε ποιο από τα ακόλουθα εκφραστικά μέσα, μεταφορά, παρομοίωση, ασύνδετο σχήμα, χρησιμοποιεί ο αφηγητής σε καθεμία από τις παραπάνω προτάσεις **(μον. 2)** και ποιο είναι το νόημά τους σε κάθε περίπτωση **(μον. 4)**;

- «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, ...»: **μεταφορά.**  
Με τη χρήση της αναδεικνύεται ο χαρακτήρας του βασικού πρωταγωνιστή και η στάση ζωής του
- «... μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο»: **παρομοίωση.**  
Παρομοιάζεται το ξεφτισμένο τεφτέρι με το ευαγγέλιο και παρουσιάζεται η προσήλωση του Γιωργάκη στη δουλειά του που την αντιμετωπίζει ως κάτι ιερό

### 3<sup>η</sup> δραστηριότητα

**B3.** Ο νεαρός ήρωας του αποσπάσματος φαίνεται να αντιμετωπίζει την τροφή ως μέσο δημιουργικής έκφρασης, προσφοράς και ανάπτυξης σχέσεων. Σας βρίσκει σύμφωνους μια τέτοια στάση ζωής; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων αξιοποιώντας προσωπικά βιώματα και εμπειρίες.

**Μονάδες 20**

(Υπενθυμίζεται πως όλες οι τεκμηριωμένες απόψεις γίνονται αποδεκτές)  
Στο απόσπασμα παρουσιάζεται με ενάργεια η στάση ζωής του πρωταγωνιστή που βασίζεται στην παραδοχή πως το φαγητό αποτελεί παράγοντα εκφραστικότητας, δημιουργικότητας και ενδυνάμωσης των κοινωνικών και διαπροσωπικών σχέσεων. Αυτή η στάση με βρίσκει απολύτως σύμφωνο όχι μόνο με βάση τη προσωπική μου ζωή αλλά και σύμφωνα με την ευρύτερη θέση της γαστρονομίας στην κοινωνία. Ανέκαθεν το φαγητό αποτελούσε στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας και οι συνταγές μεταβιβάζονταν από τη μια γενιά στην επόμενη με ευλάβεια. Μάλιστα, οι δεξιότητες μάγειρες δεν απολαύουν μόνο επαγγελματική αναγνώριση αλλά και κοινωνική καταξίωση. Και σε προσωπικό επίπεδο, έχω συνδέσει το καλό φαγητό με τις πιο ευχάριστες αναμνήσεις. Οικογενειακά τραπέζια πλαισιώνουν τις σημαντικότερες στιγμές της χρονιάς, όπως είναι τα Χριστούγεννα ή το Πάσχα, αλλά και αποτελούν την αφορμή για να βρεθούμε με τους αγαπημένους μας και να συσφίξουμε τις σχέσεις μας. Μάλιστα, συχνά αποτελούν και έναυσμα «ανταγωνισμού», καθώς καθένας προσπαθεί να εντυπωσιάσει τους υπόλοιπους με τις μαγειρικές του ικανότητες.

**Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής:  
Σκαρλάτος Κωνσταντίνος**